

FRANCISZKAŃSKI ZAKON ŚWIECKICH RADA NARODOWA

Franciszkańskie Centrum
02-679 Warszawa, ul. Z. Modzelewskiego 98a

korespondencja: Emilia Nogaj 64-510 Wronki, al. Wyzwolenia 62

TY JESTEŚ RADOŚCIĄ

SPOTKANIE FORMACYJNO-BRATERSKIE

DLA PRZEŁOŻONYCH REGIONALNYCH

Od 4 do 5 marca 2023 r. w Centrum Franciszkańskim w Warszawie odbywało się spotkanie formacyjno-braterskie dla przełożonych regionów. Organizatorem tego spotkania była Rada Narodowa FZŚ w Polsce. W spotkaniu wzięli udział: asystent narodowy o. Andrzej Romanowski OFMCap, członkowie Rady Narodowej oraz przełożeni regionalni.

Przełożona narodowa powitała wszystkich uczestników spotkania i życzyła przeżycia tego spotkania w duchu braterstwa, radości franciszkańskiej i pokoju. W sposób szczególny powitała i złożyła gratulacje oraz życzenia nowo wybranym przełożonym regionalnym, którzy zostali wybrani przez kapituły regionalne w listopadzie 2022 r.:

- przełożoną regionu bielsko-żywieckiego jest obecnie s. Jadwiga Kubica,
- przełożonym regionu gdańskiego został wybrany br. Zdzisław Górecki,
- a przełożonym regionu rybnickiego jest br. Henryk Golli.

Przełożona narodowa przedstawiła program spotkania, który został ubogacony promocją i prezentacją publikacji będącej owocem konferencji naukowej zorganizowanej w dniach 12 i 13 listopada 2021 r. w Gnieźnie z okazji obchodów 800 lat istnienia Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Książka zatytułowana „800 lat Franciszkańskiego Zakonu Świeckich na ziemiach polskich” zawiera wszystkie prelekcje wygłoszone w czasie tej konferencji.

Uczestnicy spotkania formacyjnego wzięli udział w prezentacji książki prowadzonej przez o. Alojzego Pańczaka OFM, który wyraził wdzięczność prelegentom za trud włożony w przygotowanie i opracowanie wygłoszonych referatów, a siostrom i braciom FZŚ za pomoc materialną, dzięki czemu konferencja mogła być zorganizowana. Prof. dr hab. Elżbieta Bernadetta Puchalska-Dąbrowska ofs zaprezentowała wydaną publikację w formie referatu z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i omówiła poszczególne artykuły tam zamieszczone. Określiła tę pozycję wydawniczą jako pionierską, ponieważ po raz pierwszy w tak obszerny sposób zostały zaprezentowane kwestie związane z funkcjonowaniem Trzeciego Zakonu w Polsce.

Asystenci narodowi FZŚ o. Zdzisław Gogola OFMConv i o. Andrzej Romanowski OFMCap przygotowali na spotkanie konferencje formacyjne.

O. Zdzisław Gogola w swojej konferencji nawiązał do tematu obecnego roku duszpasterskiego w Polsce: „Wierzę w Kościół Chrystusowy”. O. Zdzisław podzielił konferencję na sześć punktów. W punkcie pierwszym omówił **Powstanie Kościoła**. Kościół jest żywym Chrystusem działającym na ziemi w ludziach i przez ludzi, to znak Boga mówiącego do ludzi. Klemens Aleksandryjski napisał: „jak wolą Bożą jest czyn, a tym czynem jest świat, tak Jego intencją jest zbawienie człowieka i ta intencja nazywa się Kościołem”. W dniu zesłania Ducha Świętego rozpoczęła się publiczna działalność Kościoła. Chrystus nadał Kościołowi strukturę ziemską, aby wypełniło się Królestwo.

Kościół jest misyjny, jest najwyższym dobrem i dziełem Pana Boga, jest dla zbawienia ludzkości. Aby Kościół mógł wypełniać swoje posłannictwo Duch Święty obdarza Kościół darami hierarchicznymi oraz charyzmatycznymi i przy ich pomocy nim kieruje. Kościół jest widzialny i duchowy, ludzki i Boski. Sobór Watykański II wskazuje, że światłem Kościoła jest światło Chrystusa.

W punkcie drugim omówione zostały **Niektóre symbole Kościoła**. Kościół jest jakby sakramentem Chrystusa oraz sakramentem jedności rodzaju ludzkiego, ponieważ gromadzi wszystkich ludzi. Kościół oznacza zgromadzenie ludu, zgromadzenie liturgiczne. O. Zdzisław wymienia symbole Kościoła, którymi są obrazy wzięte z życia pasterskiego, z rolnictwa, z budownictwa i z życia rodzinnego.

Trzeci punkt jest zatytułowany: **Kościół – lud Boży**. Człowiek staje się członkiem ludu Bożego przez narodzenie z Ducha i z wody, czyli przez wiarę w Chrystusa i chrzest. Każdy, kto wchodzi do tego ludu, jest powołany do uczestnictwa w funkcji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej Chrystusa.

Czwarty punkt omawia: **Kościół – Ciało Chrystusa**. Pan Jezus zapowiedział komunie między Nim i tymi, którzy pójdą za Nim oraz komunie między swoim i naszym ciałem: „*Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we mnie a Ja w nim*” (J 6,56). Ludzie wierzący przez sakramenty łączą się w sposób tajemniczy i rzeczywisty z umęczonym i uwielbionym Chrystusem, jak podaje Sobór Watykański II w konstytucji *Lumen gentium*. W Kościele wszyscy ludzie stanowią jedność w Chrystusie.

Punkt piąty nosi tytuł: **Wiara w Kościół**, która jest ściśle związana z wiarą w Pana Boga. Wierzmy, że Bóg jest obecny w Kościele, że słowo głoszone przez Kościół jest słowem Bożym oraz że Pan Bóg działa w sakramentach. Mimo różnych trudnych spraw trzeba nam wierzyć w Kościół i Kościołowi, ponieważ jest rzeczywistością Bosko-ludzką i bazuje na autorytecie samego Pana Boga. Sobór Watykański II określa Kościół jako wspólnotowy, otwarty i służebny. My nie tyle chodzimy do kościoła, ale my ten Kościół tworzymy, tzn. Duch Święty i my. Kościół trzeba kochać, bo jest nam dany jako Boży dom. Należy przekazywać rzetelną prawdę o Kościele w mediach. My jako franciszkanie świeccy mamy przekazywać wiarę w środowiskach, w których żyjemy. Każdy z nas jest odpowiedzialny za Kościół. Dlatego musimy podejmować konkretne działania na rzecz Kościoła, aby pokazać, dlaczego warto być w Kościele.

W punkcie szóstym poruszone zostało zagadnienie **Kościół a naród**. Jednoznacznie brzmi stwierdzenie o. Zdzisława, że Kościół był zawsze z narodem. Ta więź Kościoła i narodu pozwoliła przetrwać trudne czasy zaborów i komunizmu, a obecnie liberalnego huraganu. Kościół i naród mają do wypełnienia swoje zadania. Naród daje Kościołowi żywe podmioty ludzkie. Kościół ma poszerzać horyzonty narodu i wartości, jakie daje chrześcijaństwo: wiarę, mądrość, poczucie sensu życia, dobro, sprawiedliwość, świętość, pokój roztropność, zgodę narodową, pracowitość. Kościół w narodzie nad nikim nie panuje, lecz stara się służyć, inspirować, być Bożym apelem.

Na zakończenie konferencji o. Zdzisław dokonał podsumowania, mówiąc, że Kościół jest miejscem spotkania człowieka z Bogiem i z innymi ludźmi. W Kościele są spotkania publiczne oraz spotkania indywidualne. One służą do umocnienia na duchu i do umocnienia w dobrym. Będziemy budować wspólnotę Kościoła, gdy będziemy rozumieć i dostrzegać potrzeby drugiego człowieka, będąc napełnionymi Chrystusowym humanizmem.

Po konferencji był czas na refleksję oraz dyskusję.

O. Andrzej Romanowski OFMCap mówił, że św. Franciszek odkrył obecność Pana Jezusa w krzyżu w kościele San Damiano i jego zadaniem było, aby odbudować ruinę Kościoła, a więc grzechy Kościoła.

Trzeba i nam się zastanowić, czy my wierzymy w Kościół z całą głębią jak św. Franciszek?

Konferencja o. Andrzeja była w formie prezentacji multimedialnej, w której przedstawiona została historia, powód i sposób zorganizowania przez św. Franciszka obchodów pamiętki Narodzenia Pana Jezusa. Prezentacja składała się z pięciu części i każda z tych części ma swój tytuł.

W pierwszej części zatytułowanej – „**Pewnego razu w Greccio**” – podane zostały przyczyny, z powodu których św. Franciszek podjął decyzję o przygotowaniu misterium Bożego Narodzenia. Św. Franciszek zauważył, że wiara w Chrystusa osłabła i ludzie nie świętują właściwie tajemnicy przyjścia na świat Syna Bożego. Chciał przybliżyć ludziom tajemnicę miłości Pana Boga i w ten sposób pobudzić ludzkie serca do wiary w Chrystusa. Życzeniem św. Franciszka było, aby ludzie rozpoznali w Dziecięciu położonym w żłobie swego Pana, który z wielkiej miłości przyjął ludzkie ciało i przyszedł na świat. Na miejsce tego wydarzenia wybrał św. Franciszek Greccio położone w dolinie Rieti. To wydarzenie miało miejsce w 1223 roku.

Druga część pod tytułem „**Przed północą**” zawiera relacje biografów o bezpośrednim już przygotowywaniu misterium Bożego Narodzenia. Według relacji św. Bonawentury św. Franciszek miesiąc wcześniej miał prosić papieża Honoriusza III o pozwolenie na odprawienie mszy św. na ołtarzu polowym o północy w grocie w Greccio, aby w tym miejscu obchodzić pamiętkę Bożego Narodzenia. Św. Franciszek poprosił o zgodę papieża, by uniknąć oskarżeń, że uczynił coś bez zgody Kościoła. Z błogosławieństwem papieża rozpoczął przygotowania do tej uroczystości, angażując okoliczną ludność. O pomoc w przygotowaniach poprosił swojego przyjaciela i duchowego syna Jana z Greccio i wyjaśnił mu, jak ma wyglądać ta uroczystość. Św. Franciszek chciał jak najlepiej oddać atmosferę przyjścia na świat Syna Bożego. Jan z Greccio wykonał wszystko zgodnie z życzeniem św. Franciszka. Przygotował grocie, żłób, siano, wołu i osła, a obok postawił ołtarz polowy, zaprosił kapłanów z paramentami do sprawowania mszy św. a także okoliczną ludność.

Trzecia część „**A gdy wybiła północ**” przedstawiała całe misterium narodzenia Pańskiego. Ludność, niosąc zapalone pochodnie i świece, przybyła z radością do grotki. Rozlegał się harmonijny śpiew. Św. Franciszek stał przy żłóbku pełen zachwytu i czci, przepelnięny radością, a równocześnie serce jego było napelnione współczuciem z powodu ubóstwa Dzieciątka i Jego Matki Maryi. O północy rozpoczęła się uroczysta msza św. Franciszek śpiewał donośnym głosem Ewangelię. Jan z Greccio zauważył, że po zbliżeniu się św. Franciszka do figurki Dzieciątka Jezus, wydawało się jakby Ono ożyło zbudzone ze snu. Pan Bóg przez św. Franciszka obudził w sercach ludzi pamięć o swoim Synu i doprowadził ich na nowo do miłości Jezusa.

W czwartej części prezentacji zatytułowanej „**Żywa tradycja Greccio**” zawarte zostały myśli św. Jana Pawła II o tym wydarzeniu. Greccio stało się franciszkańskim Betlejem, kieruje ono współczesnego człowieka do zbawienia, prawdziwego pokoju i zaprasza do poznania nieskończonej miłości Pana Boga. Św. Jan Paweł II określa św. Franciszka jako zwiastuna dobrej nowiny, ovladniętego miłością Bożego Dzieciątka.

W piątej części prezentacji pod tytułem „**Centrum liturgii**” zawarte zostały wypowiedzi papieża Benedykta XVI.

Dzięki św. Franciszkowi upowszechniła się w średniowieczu atmosfera Bożego Narodzenia. Św. Franciszek umiłował Jezusa człowieka, Boga – z – nami. Prawdopodobnie inspiracją dla św.

Franciszka do zorganizowania misterium Bożego Narodzenia była pielgrzymka do Ziemi Świętej oraz żłóbek w bazylice Matki Bożej Większej w Rzymie. Św. Franciszek nadał nowe piękno świętu Bożego Narodzenia, ucząc umiłowania i adorowania człowieczeństwa Chrystusa. W centrum liturgii była Wielkanoc ukazująca Pana Boga zwyciężającego śmierć i dającego nadzieję na życie wieczne. Dzięki św. Franciszkowi została pokazana bezbronna miłość Boga, Jego pokora i łaskawość objawiająca się w narodzeniu Pana Jezusa. Franciszek nie zmienił hierarchii świąt, ale odkrył nowy sposób przeżywania wiary w Dzieciątku leżącym w żłóbku. Bóg staje się bezbronnym Dziecięciem, aby przezwyciężyć pychę, przemoc i żądzę panowania człowieka nad człowiekiem. Jeśli chcemy znaleźć Pana Boga, to musimy podążać duchową drogą św. Franciszka. Kto nie rozumiał tajemnicy Bożego Narodzenia, to nie rozumiał sensu chrześcijaństwa.

Prezentacja ubogacona została obrazami przedstawiającymi Boże Narodzenie oraz św. Franciszka adorującego Boże Dziecię.

W czasie spotkania był czas na wspólną modlitwę, udział w Eucharystii, adorację Najświętszego Sakramentu, braterskie rozmowy.

Przełożeni regionów dzielili się swoimi doświadczeniami w prowadzeniu formacji i w ożywianiu działalności wspólnot miejscowych.

Przełożona regionu krakowskiego, s. Małgorzata, mówiła o zorganizowanym w Krakowie modlitewnym spotkaniu trzech zakonów: I Zakonu Franciszkańskiego, II Zakonu Sióstr Klarysek oraz FZŚ jako pierwszym w cyklu Franciszkańskiej Szkoły Modlitwy Trzech Zakonów.

Przełożona regionu wrocławskiego, s. Bożena, mówiła o obchodach 30-lecia powstania tego regionu.

W czasie spotkania panowała życzliwa, radosna atmosfera.

Wyrażam wdzięczność przede wszystkim Panu Bogu, że obdarzył nas łaską i błogosławieństwem, oraz członkom Rady Narodowej, którzy przyczynili się do zorganizowania tego spotkania formacyjnego.

Spotkanie Sióstr i Braci wraz z asystentami duchowymi zawsze przyczynia się do wzajemnego ubogaceni, umocnienia wiary i pogłębienia charyzmatu franciszkańskiego.